

jile pak Augustin reče, da je veće Božje djelo od zla umjeti učiniti dobro, nego spriječiti samo zlo: i Pavlovoj riječi, da se onima koji ljube Boga sve okreće na dobro, dodaje, ne bez osobnog iskustva: »Pa i grijeh«.

Kad je Ignaciju iz Loyole tane ozlijedilo nogu i prikovalo ga uz krevet ni on, ni oni oko njega nisu to smatrali milošću. A ipak, on će iz bolesničkog kreveta ustati nov čovjek, i vazda smatrati kako je ono s tanetom bila milost. Kad je pak isti Ignacije mladom Franji Ksaverskom na sveučilištu u Parizu govorio: »Franjo, Franjo, što koristi čovjeku ako sav svijet zadobije a dušu svoju izgubi«, Franji je to prije sličilo zanovijetanju nego li milosti. Ta dosađivačka činjenica bila je, ispovijedit će Franjo, milost iza koje je uslijedilo Franjino pronošnje Radosne vijesti Indijom.

Spomenut ću i jednog svog druga, veoma misaonog čovjeka. Koračamo ljetnim alpskim krajem po mekom ćilimu što su ga sazdala crnogorična stabla od tamanih iglica, i tražimo vrganje. Pripovijeda mi kako je dospio prvi put u ovaj alpski raj. Pogodila ga bila sušica. Poslali mladića u alpsko selo da spasi zdravlje. »Tu sam postao drugi čovjek« — tako mi reče i pokaže na vrganj pokraj jednog očito starog panja od kojeg se samo srčika otela truleži. »Znate, Golub, da sem baš tu onda bil našel lepog vrganja, i kak je bila dobra juha od njega.«

Spomenut ću još jednog prijatelja, s kojim sam bio zapodjenuo, nije tome ni tako dugo, razgovor baš o milosti. Reče da je uglavnom zdrav, i to je milost, ali, veli, da je i drugačije, i to bi bila milost.

A da ne mimoidem sebe, znam časova ili činjenica za koje nisam nikako mislio da su milost, pače, rekao bih tada, da su sve prije nego milost. Poslije se uspostavilo, da su bili milost. No, čestito mi valja reći, da ima činjenica koje mi dandanas ne izgledaju da su ili da su bile milost. Ipak ne usudujem se reći da to nisu samo zato što (još) ne vidim njihovu milosnost. Ne može li se isto reći o činjenici u ne tek osobnoj povijesti?

Bernanos je rekao: »Sve je milost«. A tko ono veli u pjesmi u čast Siksta V: »Stat gratia facti«?

Doista, nakon koncerta i recitala u svetojeronimskoj crkvi upitah rektora svetojeroninskog zavoda dr. Ratka Perića, odakle pjesma u čast Siksta V. Njoj je, veli, kao i svetojeronimskoj crkvi 400 godina, a nalazi se u sitnoslikarijama urešenom rukopisu u Vatikanskoj apostolskoj knjižnici pod oznakom Codice Vaticano Latino 5440 koji nosi naslov: »Knjiga dobara — Liber bonorum...« Rukopis sadrži popis dobara Gostinjca i Crkve sv. Jeronima u Rimu a stihovi izriču hvalu i zahvalu utemeljitelju i darovatelju Sikstu V.

Cetiristotine ljeta stoji crkva sv. Jeronima kao milost činjenice i kao činjenica milosti. — Stat gratia facti.

SLAPOVI

Ivan Lendić

U zaspalu pejisažu samotna je kuća moja
na pristranku rijeke koja teče
i slapovima posmrtno breca...
Tjeskoba iz mojih njedara klije,
u zvijezdane magle pohranio sam boli
u tmine — bez mjeseca.

Iskopah im raku u dubini vasiona,
u čudnom ritmu dob se moja mijenja
(da li su to snovi ili java?),
dok oblaci krvavi dugama ispleteni
ispod zvijezda mole
i povijest pišu na pergameni vremena.

Samotna i mrkla je kuća moja
na pristranku rijeke koja teče
i slapovima spokojno breca...
Njišu se vrbe na kojima pjevaju kiše
i šušti usnulo granje,
pada i pada u vječnome krugu
dozrelo jesensko lišće.

Smijenjaju se dobi,
u neprestanom slapu teku rijeke:
neka ih u nepovrat nosi težnja...

Svejedno.
Kroz moje snove ili javu
vječno će pjevati šumovi SLAPA
neutaženih čežnja...

G R O B

Stanislava Adamić

Na dohvat ruke
moj grob u groblje buja
Moj grob
    mali cvjetnjak posmrtnih nježnosti
samilosne odjeće
golih i satrvenih — i satrtih kostiju
Možda će načas izvući
slabi nagovještaj humora
(previše bila bi radost)
i poigrati se s pokojom travkom
laticom
nepresušenom suzom
Od slova epitafa
sačiniti novu drukčiju pjesmu
i dodati najuvjerljiviji AMEN
da nekom namjerniku
iz srca zasvijetli.